

GIDS TOERISME

PLAN
VAN
HOEI

office du
tourisme
huy

Historische stad op de oever van de Maas waar erfgoed, natuur en folklore uw bezoek zullen verrijken.

tourisme.huy.be
Office du Tourisme de Huy

NL

FREE
WI-FI

- 2 Dienst voor Toerisme
- 3 Geschiedenis
- 4-5 Collegiale
- 6-7 Fort
- 8-9 Grote Markt
- 10-11 Oude Hoi
- 12-13 Gemeentelijk museum
- 14-15 Ommuringen
- 16-17 Muur van Hoi
- 18-19 De Maas & Val Mosan
- 20-21 Van Batta tot la Buisserie
- 22-23 Saint-Pierre & Station
- 24-25 Havens & Wijngaarden
- 26-27 Ahin, Ben & Gives
- 28-29 Solières
- 30-31 Tihange
- 32-33 Hoi-Zuid & Hoyoux
- 34-35 Vermaak
- 36-37 Praktische info
- 38-39 Plan

De genummerde plaatsen

1 > 20

bevinden zich ook op het plan in fine.

DIENST VOOR TOERISME

Gasthuis d'Oultremont © Colquay

Dienst voor TOERISME

Uw eerste etappe in Hoi is de Dienst voor Toerisme gevestigd in het vroegere **Gasthuis d'Oultremont** gelegen op het plein vóór de collegiale kerk gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Domitianus. Het personeel zal uw vragen zo goed mogelijk trachten te beantwoorden en zal u wegwijs maken in wat de belangrijkste interessepunten betreft.

Het Gasthuis 1 D'OUTREMONT

Het gebouw waarin de Dienst voor Toerisme is ondergebracht, in gotisch-renaissance stijl, werd in 1575 door kanunnik Gerard d'Oultremont gebouwd. De bijgebouwen en terrastuin staan tegen de rots. Tegen de gevel staat een fontein daterend van eind 18de-begin 19de eeuw.

INFO

Dienst voor Toerisme +32(0)85/21 29 15 - tourisme@huy.be - tourisme.huy.be - Quai de Namur 1, 4500 Huy

April > september: wekdagen: 09u00 > 17u30 / weekeinden en feestdagen: 10u00 > 17u30

Oktober > maart: wekdagen: 09u00 > 16u30 / weekeinden en feestdagen: 10u00 > 17u00

Sluitingsdagen: 1 januari / 1 november / 24, 25 en 31 december.

Het ONTSTAAN van Hoi.

Hoi, ontstaan aan de samenvloeiing van de Hoyoux en de Maas, is één van de oudste steden van het land. De nederzetting ontwikkelt zich rondom een castrum op de rechteroever van de Maas. De legende vertelt dat Sint-Maternus er in de 4de eeuw een heiligdom aan Onze - Lieve - Vrouw heeft gewijd. Sint-Domitianus († 558), bisschop van Tongeren - Maastricht, evangeliseert de stad in de 6de eeuw en zal later de eerste patroonheilige van Hoi worden.

Hoi, STRATEGISCHE stad.

De topografie en geografie van Hoi maken er op strategisch gebied een stad van die een overwegende rol speelt. De stad ligt bij een grote bocht in de Maas en is gemakkelijk te verdedigen. Hoi controleert het Maasverkeer. De prins-bisschoppen van Luik maken er dan ook een gewoonte van om hier hun toevlucht te nemen in geval van onrust.

Tot in de 13de eeuw en het verval van het rijkskerkenstelsel kent de strategische positie van Hoi haar een grote welvaart toe wat haar later, gezien de sleutelpositie die ze bekleedt midden tussen de koninkrijken van Frankrijk, de Nederlanden, het Roomse Rijk en het hertogdom Bourgondië, een aantal ontstentnissen zal berokkenen. Zoals b.v. de spectaculaire brand tijdens de bezetting van Lodewijk XIV in 1689 die 800 huizen zal vernietigen.

De ONTWIKKELING van Hoi tot de Vrijheidskeur van 1066.

De stad wordt tussen de 9de en 11de eeuw steeds maar belangrijker. In 890 wordt de 'Tchestia' (= oud Waals woord voor kasteel), het versterkte kasteel, voor het eerst in een document vermeld. In 943 sticht Otto I, koning van Germanië, een graafschap waarvan Hoi de hoofdstad wordt. In 985 staat de laatste graaf Ansfrid, onder druk van Theophano en Otto III, haar zoon, zijn graafschap af aan Notger, bisschop van Luik. Vanaf dan zal Hoi het lot van het prinsbisdom volgen en er de tweede Goede Stad van worden.

In de 11de eeuw boekt de stad vooruitgang zoals nooit eerder gezien. De woonzones worden uitgebreid en gilden worden in het leven geroepen en dit vooral in verband met de metaalindustrie. Dankzij de kopergieterij horen Reinier van Hoi (doopvont van Sint-Bartholomeus in Luik) en Godfried van Hoi (reliëkschrijnen van Sint-Domitianus en Sint-Mengold - schatkamer collegiale kerk) bij de grootste kunstenaars van hun tijd. Deze economische bloei zal een nieuwe sociale klasse zien ontstaan: de burgerij. In 1066 staat Theoduinus van Beieren, prins-bisschop van Luik, de eerste, ten noorden van de Alpen gekende, vrijheidskeur toe aan de burgers van Hoi. In tegenpartij geven zij een financiële steun voor de constructie van de collegiale kerk.

g. van GESCHIEDENIS

Van de afbraak van de TCHESTIA tot de bouw van het Fort van Hoi.

In 1715 geeft het Barrièreverdrag de opdracht een aantal forten af te breken waaronder dat van Hoi om een einde te maken aan de Spaanse successieoorlog. In 1717 voeren de Hoiënaars zelf de opdracht uit en breken hun kasteel steen per steen af. Pas een eeuw later zal de heuvel opnieuw een strategische rol spelen en zijn militaire rol weervinden. De eerste steen van het Fort van Hoi wordt in 1818 gelegd op initiatief van Willem I, koning van de Nederlanden.

Stad van de MILJONAIRES in de 19de eeuw.

In de loop van de 19de eeuw met de bloei van de papiermolens en de metaalindustrie zullen meerdere Hoiëse families rijk worden (Delloye, Godin, Thiry,...). Hoi krijgt dan de bijnaam van "stad van de miljonairs".

De 19de eeuw is ook de eeuw van Joseph Lebeau, geboren in Hoi in 1794 en er in 1865 overleden. Hij werd achtereenvolgens afgevaardigd in het Nationaal Congres in 1830, Minister van Buitenlandse Zaken, Minister van Justitie en Voorzitter van de Raad (= nu Eerste Minister).

TOERISTISCHE rijkdom. De stad Hoi heeft een rijk verleden. Dit rijke patrimonium, één van de opmerkelijkste in Wallonië, weerspiegelt haar verleden en maakt er een interessante toeristische bestemming van.

| LI RONDIA |

De massieve westtoren omvat 'Li Rondia' (1508), het grootste rozetvenster in straalgotiek in Wallonië. De toren en Li Rondia werden grondig gerestaureerd tussen 1998 en 2005.

Rondia © V. Duseigne

COLLEGIALE KERK ²

gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Domitianus en haar schatkamer

De eerste steen van de gotische kerk werd in 1311 gelegd op dezelfde plaats dan verscheidene vroegere kerken. Het koor was klaar in 1377 en het volledige gebouw pas in 1536. Het is een mengeling van 14de-eeuwse straal- en 15de-eeuwse vlamme gotiek. Geklasseerd als Uitzonderlijk patrimonium van Wallonië, is ze sinds 1983 in restauratie.

Wist u dat?

De klokkentoren van de kerk omvat 49 klokken die mechanisch worden geactiveerd. Het is echter frequent, op feestdagen of tijdens concerten dat Gauthier Bernard, officiële beiaardier, of één van zijn ambtgenoten, het instrument rechtstreeks bespelen.

De collegiale in de praktijk:

vrije toegang - iedere maand gesloten
1 mei > 31 oktober: 10u > 12u / 13u > 18u
1 november > 30 april: 10u > 12u / 13u > 16u

De schatkamer in de praktijk: toegang: 3€

April, mei, juni > 15 sept.: de weekeinden: 14u > 16u45
In juli en augustus: dinsdag > zondag: 14u > 16u45

collegiale © Olivier Rogga

| RUE DU PONT |

Nrs. 16, 17, 18: huizen die van eind 17de eeuw dateren. Nrs. 26, 27, 28: huizen die van begin 17de eeuw dateren.

| BETHLEHEM |

Langs het koor aan de buitenkant, Rue du Pont, bevindt zich het Bethlehemportaal (14de eeuw), één van de mooiste portalen in Wallonië. De scènes vertellen de geschiedenis rond de geboorte van Jezus (Geboorte, Aankondiging aan de herders, Moord op de Onschuldige Kinderen, Aanbidding van de Koningen).

Bethlehem © Colguy

Schatkamer © Colguy

| SCHATKAMER |

De schatkamer, in 2012 gerestaureerd, staat opgesteld in de Romaanse crypte. De reliekschrijnen uit de 12de en 13de eeuw zijn er de meesterstukken van. Die van de patroonheiligen van de stad, Sint-Domitianus en Sint-Mengold zijn van de hand van edelsmid Godefroid de Huy.

| RUE DES CLOÎTRES |

Smal, geplaveid straatje dat onder de overbrugging van de dekenij doorloopt. Bekijk er de grafstenen afkomstig van het vroegere kerkhof van het Sint-Quirinus klooster (nu college). Eén steen met blazoenen komt van de oude brug waar hij de grens tussen het Grote Hoei (rechteroever) en het Kleine Hoei (linkeroever) aanduidde.

Rue des Cloîtres © Anne-Lise Jacob-Guerra

Fort © Colguy

FREE
WI-FI

SELFIE
SPOT

r. van

RECHTER- OEVER

Collegiale - Fort - Grote Markt
Oude Hoei - Gemeentelijk museum
Ommuringen - Muur van Hoei

De meanders van de Maas, de stad en de wijde omgeving zijn zichtbaar vanaf het plateau bovenop het Fort. Een uitzonderlijk gezichtspunt dat de moeite loont.

| BEZOEKERS- PARCOURS |

Zodra de bezoeker door de enorme toegangspoort komt, bevindt hij zich onder een somber gewelf van een ijzige gang en komt onder de indruk van de atmosfeer die hier heerst.

Met de sinistere cachotten, de verhoorzaal, de rudimentaire wasruimten en de interneringskamers, blijft het een intacte getuigenis van het concentrationaire nazi-universum.

FORT 3

en Gedenkteken van de Tweede Wereldoorlog

Gebouwd tussen 1818 en 1823 door de Hollanders op de site van het vroegere kasteel, li Tchestia genoemd dat in 1717 werd afgebroken. Een belangrijk, nog zichtbaar, overblijfsel van dit gebouw is een put van 90 m diep die in de 16de eeuw werd uitgegraven.

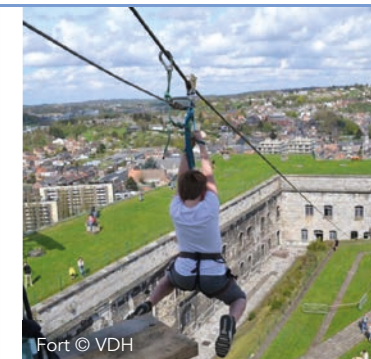
Van mei 1940 tot 5 september 1944 vormen de Duitsers het Fort om in interneringskamp, bewaakt door het Duitse leger en onder controle van de geheime militaire politie. Meer dan 7000 gevangenen van verschillende nationaliteiten werden er opgesloten. Het is nu een gedenkteken van de Tweede Wereldoorlog geworden.

Wist u dat?

Li Tchestia is een Waals dialectwoord voor "le chateau" (het kasteel). Het huidige Fort werd op de ruïnes van dit gebouw opgetrokken. Het was één van de vier wonderwerken van Hoei samen met **Li Rondia** (het rozetvenster van de collegiale kerk), **li Pontia** (de oude brug) en **li Bassinia** (de fontein op de markt).
Napoleon in Hoei ? Toen Napoleon Bonaparte eerste consul was, is hij in 1803 in Hoei langs gekomen. Hij heeft opdracht gegeven de "Neuve Voie" aan te leggen of beter gezegd aan te passen. Ze zal later de "Chaussée Napoléon" worden.

Fort © Ph. Luc

Fort © VDH

Fort © VDH

| MUSEUMRUIMTE |

geeft de bezoekers inzicht in de levensomstandigheden van de gevangenen tijdens de Tweede Wereldoorlog en in het dagelijkse leven van de bevolking tijdens de Bezetting. Een video van een vijftiental minuten vervolledigt het bezoek. Hierin vertellen rechtstreekse getuigen van deze pijnlijke periode hun ervaringen.

INFO

Enkel te voet bereikbaar. Hoofdingang langs de Chaussée Napoléon.
Andere mogelijkheid via een groen pad dat tegenover het nr. 93 van de 'Rue Sous-le-Château' vertrekt (goed geschoeid zijn!). Een geleid bezoek, mits reserveratie, is mogelijk voor iedereen.

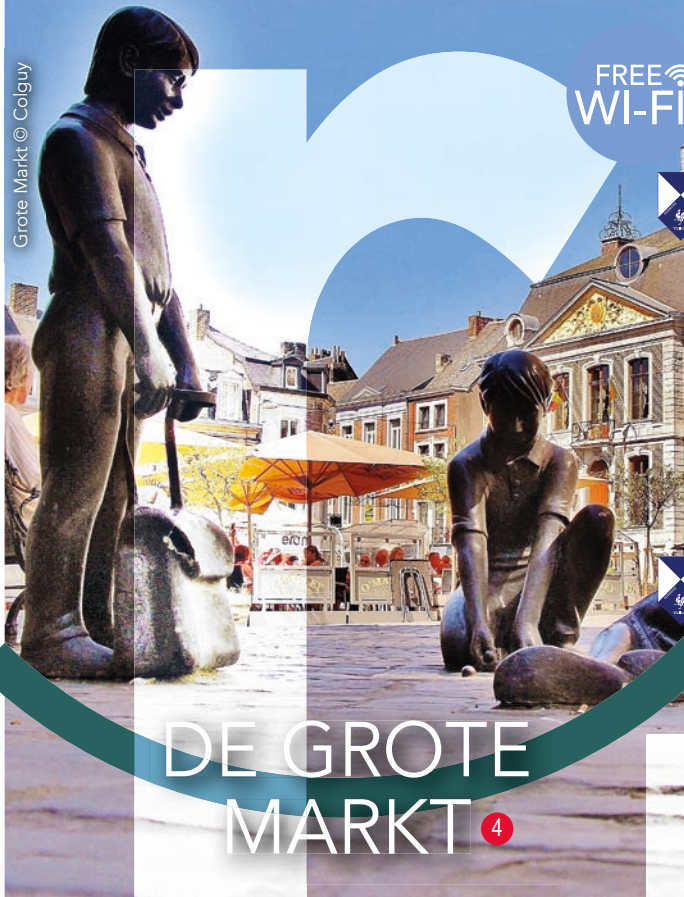
Gratis voor schoolgroepen en jeugdbewegingen. Bezoekersboekje op aanvraag. Picknickruimte zowel in open lucht dan overdekt. Conferentiezalen.

Praktisch

April, mei, juni, september en oktober:
In de week: 09u30 > 17u00
In de weekenden en op feestdagen: 10u00 > 18u00
In juli en augustus: alle dagen: 10u00 > 18u00
Laatste toegang ÉÉN uur voor sluitingstijd.

Info Fort en Gedenkteken

Chaussée Napoléon
+32(0)85/21 53 34, +32(0)85/21 78 21 (binnenpost 833)
fort@huy.be of Dienst voor Toerisme
+32(0)85/21 29 15 - tourisme@huy.be

DE GROTE MARKT ⁴

in het hartje van de stad

In het hartje van de stad, economisch centrum gedurende de ganse middel-eeuwen, zijn nu rondom de Grote Markt cafés, eetcafés en restaurants geconcentreerd.

| RONDOM DE GROTE MARKT |

Tijdens uw wandeling in de pittoreske handelstraatjes die naar de Grote Markt gaan (Griange, Fouarges, Brasseurs, ...) kan u tegelijk ook opmerkelijke gebouwen ontdekken.

Wist u dat?

Klokkenspel. Gezellig genietend op een terrasje op de Grote Markt, zal u het klokkenspel van het stadhuis horen. Ieder kwartier hoort u een verschillende melodie. Op het uur de 'Brabançonne'; om kwart over het uur de 'Dappere Luikenaar'; op het uur en half de 'Ode aan de Vreugde'; om kwart voor het uur de 'Baggeraars van de Maas'. Het klokkenspel zwijgt van 20u tot 8u.

'Rue Griange': nr.11: dateert uit de eerste helft van de 18de eeuw.

'Rue des Fouarges': talrijke huizen in Maastrandse renaissance stijl (17de-18de eeuw). Nr. 4: huis met uithangteken, le Pot d'Or. Nr. 20: huis met uithangteken, la Main d'Or.

'Rue des Brasseurs': interessante huizen daterend uit de 17de eeuw.

'Rue des Rôtisseurs': nr. 24: gebouw daterend uit midden 18de eeuw.

'Rue Vierset-Godin': interessante huizen daterend uit de 16de, 17de en 18de eeuw.

BEKIJK OP DE GROTE MARKT

- **Nr. 7** (Grote Markt): gebouw (rond 1780) in Lodewijk XVIde-stijl

- **Nr. 25** (Grote Markt): gebouw opgetrokken in 1691-92 na de brand in de stad. Zou het gildehuis van de corporatie van de schapen- en lamsslagers zijn.

- **Nr. 28** (Grand-Place): Neoklassiek gebouw (1788) dat sinds het einde van de 18de eeuw de "Société Littéraire" huisvest (café "Le littéraire").

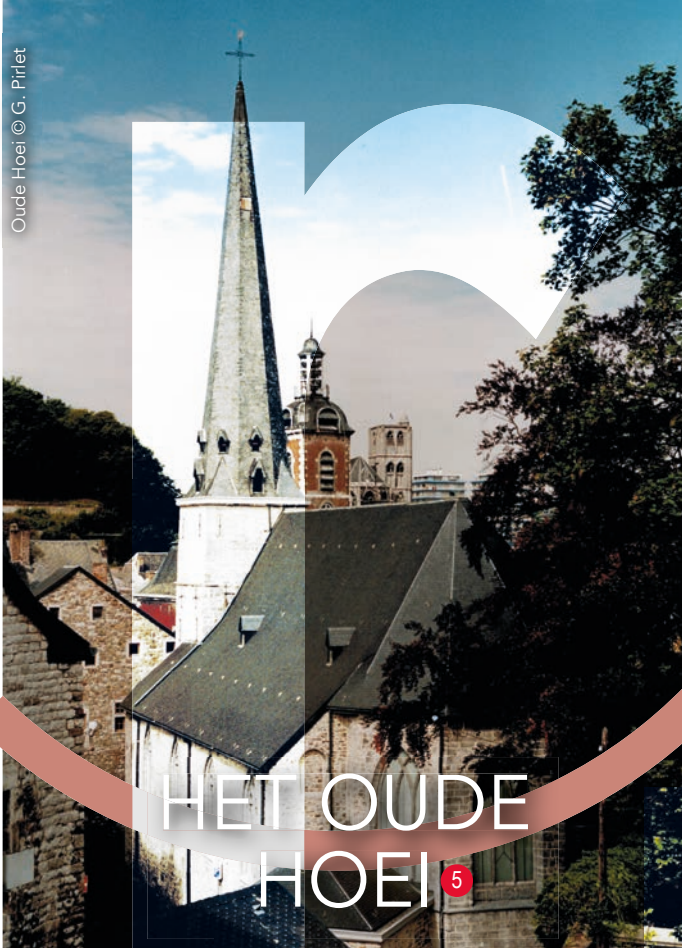
| STADHUIS | Vroeger stond hier de graanhoei. Het gebouw dateert van 1766 en is een klassiek voorbeeld van de stadhuizen in het Land van Luik. De symmetrische voorgevel is bekroond met een driehoekig fronton met het blazoen van de stad. Een perron met dubbele trap geeft toegang tot de "bel étage". De klokkentoren telt 37 klokken waarvan twee van 1406 dateren.

| FONTEIN LI BASSINIA | Beschouwd als één van de vier wonderwerken van Hoei, werd deze fontein, als Uitzonderlijk Patrimonium van Wallonië geklasseerd, in 1406 opgetrokken. De watervoorziening gebeurt via een pomp die het water toevoert van de bron die in de wijk Sint-Catharina opwelt. De Bassinia werd recentelijk gerestaureerd.

| JOSEPH LEBEAU | Nr. 16 is het geboortehuis van Joseph Lebeau (1794 – 1865). Hij was een briljant, liberaal advocaat, afgevaardigde bij het Nationaal Congres in 1830, minister van Buitenlandse Zaken die meegewerkt heeft aan de keuze van Leopold van Saksen-Coburg als eerste koning van België.

Li Bassinia © Colguy

HET OUDE HOEI

5

en de geplaveide straatjes

Oude Hoiel & het huis bij de toren © Colguy

Place verte © Colguy

De mooie 'Place Verte', aangelegd in 1897 en vernieuwd in 2013 is het vertrekpunt voor de ontdekking van het oude Hoiel. Vanaf de Grote Markt moet u één van de twee pittoreske steegjes langs het stadhuis nemen.

| SINT-MENGOLD-RUIMTE | 6 >>>>

De Sint-Mengoldruimte is een gedesacraliseerde kerk waarvan de oorsprong in de 12de eeuw ligt. De heilige Mengold is de 9de graaf van Hoiel en de 2de patroonheilige van de stad. Tegenwoordig beheerd door het Cultureel Centrum dat er culturele evenementen op touw zet.

RECHTER-OEVER

Collegiale - Fort - Grote Markt
Oude Hoiel - Gemeentelijk museum
Ommuringen - Muur van Hoiel

Place verte © J. Paquay

Het huis Nokin © Colguy

Het huis bij de Toren © Colguy

| HET HUIS NOKIN |

(Place Verte nr. 6), een gotico-renaissance gebouw uit begin 16de eeuw. Dit gebouw draagt de naam van de boxer Albert Nokin die er een café had. In 1985 werd het gerestaureerd. Op het gelijkvloers bevindt zich nu de Culturele stichting Bolly-Charlier die er regelmatig tentoonstellingen organiseert.

| HET HUIS BIJ DE TOREN | 7

(hoek 'Rue de la Cloche' en 'Rue des Frères Mineurs'), beschouwd als het oudste burgerhuis van Hoiel. Mooi voorbeeld van de gotische burgerarchitectuur eind 13de en begin 14de eeuw.

| HET HUIS VAN DE GOUVERNEUR |

De achterkant bevindt zich in de 'Rue des Frères Mineurs'. Ga tot in de 'Rue Vankeerberghen' nr. 14 om ook de voorgevel te ontdekken.

| RUE DES FRÈRES MINEURS |

Aan weerskanten omgeven door de hoge muren van het huis van de Gouverneur en die van het Minderbroederklooster. Al wandelend zal u onder een "arvô" doorgaan, overbrugginkje dat vroeger het huis van de Gouverneur met de kerk van de Minderbroeders verbond.

Rue des Frères Mineurs © VDH

Museum © T. Orens

GEMEENTELIJK MUSEUM ⁸

van de prehistorie tot nu

Opgesteld in het vroegere Minderbroederklooster, weerspiegelt het de geschiedenis van de Hoienaars en hun activiteiten van de prehistorie tot nu. Meer bepaald objecten met betrekking tot de schone kunsten, de decoratieve kunsten, archeologische en etnografische stukken en industriële archeologie.

Wist u dat ?

Victor Hugo hield van Hoi !

Hij kwam in 1839 langs. Hij schreef het volgende: "[...] de heuvels komen na-derbij, de rivier en de weg komen bij elkaar, wijde bolwerken als arendsnesten aan de rotsen gehecht komen in zicht, een mooie 14de-eeuwse kerk tegen een hoge vierkante toren geplaatst, een stadspoort met een bouwvallige gracht. Talrijke charmante huizen die het genie van de Vlaamse renaissance, zo rijk, zo fantastisch en zo spiritueel, heeft uitgevonden voor het plezier van het oog, spiegelen zich, met hun bloeiende terrassen aan weerszijden van een oude brug, in de Maas. Wij zijn in Hoi, Hoi en Dinant zijn de twee mooiste steden langs de Maas [...]"

INFO

In januari, februari en maart open op vrijdag t.e.m. zondag van 14u tot 17u. Gesloten op 1/1.

In april, mei, juni, september en oktober: van dinsdag tot zondag van 14u tot 17u.

In juli en augustus: alle dagen van 14u tot 18u.

In november open op vrijdag t.e.m. zondag van 14u tot 17u. gesloten op 1/2 en 11/11.

In december open op dinsdag t.e.m. zondag van 14u tot 17u. Gesloten op 24, 25 en 31/12.

Gratis toegang
+32(0)85 /23 24 35
musee@huy.be
Rue Vankeerberghen, 20

De Mooie God © Hugo Maertens

RECHTER-OEVER

Collegiale - Fort - Grote Markt
Oude Hoi - Gemeentelijk museum
Ommuringen - Muur van Hoi

Museum © Colguy

Museum © Colguy

Museum © L. Aquilina

| TIEN ZALEN |

Alvorens de stad in de loop der tijd te ontdekken dankzij een verzameling schilderijen, tekeningen en prenten, gaat u door een zaal aan de kunst gewijd.

De volgende zaal stelt archeologische vondsten tentoon vooral uit de Merovingische periode (kerkhof van Sint-Victor en glasateliers). Ook de levenswijze in Hoi en omstreken wordt aangehaald met de reconstitutie van interieurs. Het einde van het bezoek is besteed aan twee Hoiense schilders uit de 19de eeuw, Emile Delpérée en Isidore Lecrenier.

|| DE MOOIE GOD |

De Mooie God of Mooie Christus zoals Graaf Joseph de Borchgrave d'Altena hem enkele decennia geleden noemde, is een houten meesterwerk. Uitgevoerd rond 1240 door een anoniem kunstenaar in de Maasstreek, werd deze Christus aan het kruis op bijzonder realistische wijze weergegeven. De buiging en de heupbeweging van het lichaam, de over elkaar genagelde voeten, de druk in de borstkas en in de spieren van de armen, de open wonde onder de rechterborst, enz. getuigen hiervan. Tot nog toe weten we echter niet vanwaar dit beeld afkomstig is (vroegere Hoiense kerk?).

| HET VROEGERE MINDERBROEDERKLOOSTER |

Midden 13de eeuw bouwen de Minderbroeders een gotisch klooster waarvan er slechts enkele elementen in de voormalige kerk overblijven. De gebouwen werden in de tweede helft van de 17de eeuw herbouwd in Maaslandse renaissance stijl. In 1923 had een restauratie plaats. Het barokke portaal, opgetrokken door Martin de Liverlo, deken van Hoi, dateert van 1658.

| DE KLOOSTERGANG |

Vroeger was het een eeroom in de kerk van de Minderbroeders te worden begraven. De grafstenen in de kloostergang zijn bewijzen van deze erkenning. De jaartalankers geven de precieze chronologie van de herbouw van de kloostervleugels weer.

Rue des Larrons © JLB

RECHTER-OEVER

Collegiale - Fort - Grote Markt
Oude Hoi - Gemeentelijk museum
Ommuringen - Muur van Hoi

IN DE OMGEVING TE ZIEN

- 'Rue du Marché' nr. 39: gebouw in Maaslandse renaissance stijl daterend van de 2de helft van de 17de eeuw. Heeft in de 19de eeuw een grondige herbouw ondergaan.
- 'Rue du Marché' nr. 47: neoklassiek gebouw, opgetrokken in Maaskalksteen rond 1770-1780.
- 'Place Saint-Denis' nr. 4: gebouw daterend van de eerste helft van de 18de eeuw.

OMMURINGEN & KRUISHEREN ⁹

In de 13de eeuw was Hoi ommuurd met 3 km wallen

De wallen hadden als functie de bescherming van de stad en het territorium van het prinsbisdom Luik in geval van een militaire aanval. Ze dienden ook voor de training van de stadspolitie. De poorten en een groot gedeelte van de rondegangen verdwenen in de 19de eeuw. De belangrijkste resten kan u in de 'Rue des Remparts' zien. Ze dateren van eind 12de eeuw.

Wist u dat ?

Van openbaar tot privé.

Hoi verliest haar kwalificatie van vestingstad door een decreet van 1803. De ommuringen worden "gedeclassieerd" en gaan van het Publiek Domein over naar het Privédomein daar ze aan particulieren werden verkocht. Meerdere elementen van de muren bevinden zich nu dus in privé-eigendommen.

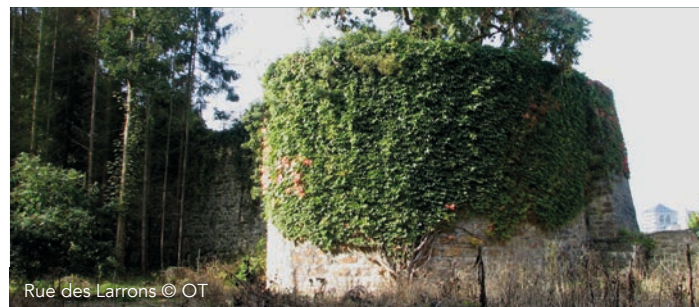
'Rue des Larrons' (= dieven): langs deze weg werden de rovers, tot ophanging veroordeeld, naar het schavot van La Sarte gebracht. U kan deze weg nemen om de Muur van Hoi te bereiken.

Klooster van de Kruisheren © JLB

Ommuringen © JLB

Rue des Larrons © OT

Rue des Béguines © OT

Klooster van de Kruisheren © VDH

| DE OMMURINGEN IN CIJFERS |

Bouwjaren:

eind 12de - begin 13de eeuw.

Hoogte: 6 tot 8 m.

Dikte: 2 tot 3 m.

Lengte: 2,3 km op de rechteroever en 1,2 km op de linkeroever.

Aantal torens: een dertigtal waarvan 12 nog bestaan.

Aantal poorten: 14 voor de hoofdmuur en 5 voor de meer naar buiten gelegen verdedigingen.

| VROEGER KLOOSTER VAN DE KRUISHEREN |

(Rue des Larrons, 2)

Dit klooster werd in 1233 - 1234 gesticht en is het moederhuis van de orde. Slechts enkele gebouwen zijn aan de Franse Revolutie ontsnapt, de poort en de vroegere brouwerij. De poort daterend van 1742, gaf toegang tot het klooster. De vroegere brouwerij dateert van eind 17de eeuw (nu privé-appartementen).

Zevenjaarlijkse Feesten © Ph. Luc

MUUR VAN HOEI 10

Van Mariacultus naar topklasse sportief parcours

Vroeger gebruikten de pelgrims die de **Mariacultus*** eerden de 'chemin des Chapelles'. Nu is het een belangrijk centrum voor de internationale wielersport geworden sinds de organisatoren van de Waalse Pijl, onder de indruk gekomen van de denivellatie van de site, er de wedstrijd quoteren.

Kerk van La Sarte © Ch. Nollomont

| LA SARTE |

In dit gehucht staat de kerk, opgetrokken tussen 1624 en 1628, centraal. De decoratie dateert hoofdzakelijk uit de 19de eeuw. Hier bevinden zich:

- het bovenstation van de kabelbaan (gesloten voor renovatie).
- het Provinciaal centrum voor Tennis (in het vroegere klooster van de Dominicanen).
- het pretpark Mont Mosan (details p. 34)
- de kasteelhoeve (17de eeuw) en het kasteel 'La Sauvenière' en zijn prachtige tuinen (details p. 34).

IN DE OMGEVING TE ZIEN

| CHEMIN SAINT-JOSEPH |

Alternatieve weg in volle natuur om 'La Sarte' te bereiken. Bij de 1ste kapel links draaien. De aarde weg beklimmen maar altijd goed rechts blijven. Halfweg, mooi uitzicht over de stad.

RECHTER-OEVER

Collegiale - Fort - Grote Markt
Oude Hoei - Gemeentelijk museum
Ommuringen - Muur van Hoei

* | MARIACULTUS: EEN BEETJE GESCHIEDENIS |

• **'Chemin des Chapelles'**: deze kronkelende en steile weg is het verplichte parcours van de pelgrims waarlangs zes kappelletjes staan gewijd aan de Zeven Weeën van O.-L.-V. Het zevende vormt de ingang tot de Onze-Lieve-Vrouwekerk van La Sarte (oorspronkelijk de kapel van de Wonderbaarlijke Maagd). • **Het wonder van de takkenbundel staat aan de oorsprong van de Mariacultus**: volgens de overlevering raapte een arme inwoner van Hoei, Anne Hardy, rond 1621, wat hout bijeen op de heuvels van 'Le Sart' toen ze tussen het puin van een klein oratorium in ruïne, een beeldje van O.-L.-V. opmerkte. Ze nam het op en stak het bij haar takkenbundel maar ze kon ze echter niet meer optillen. De bevolking interpreteerde het voorval al vlug als een teken van O.-L.-V. die zo haar wens om op deze plek te blijven, liet weten. Rond het beeld en de gerestaureerde kapel, ontwikkelde zich al vlug een Mariacultus die des te intenser werd daar er ook "wonderbaarlijke" genezingen plaatsvonden. • **De Zevenjaarlijkse Feesten**: deze feesten eren O.-L.-V. van La Sarte en zijn getrouwd aan de belofte van de Hoienaars sinds de 17de eeuw. Alle zeven jaar wordt ze gevierd ter bedanking omdat ze een eind aan een catastrofische droogte heeft gesteld. Op zaterdag vóór 15 augustus wordt het beeld plechtstatig naar de stad gebracht om in de collegiale kerk te worden vereerd gedurende negen dagen. Op 15 augustus wordt het beeld in processie in de stad rondgedragen. (2019 is een zevenjaarlijks feestjaar).

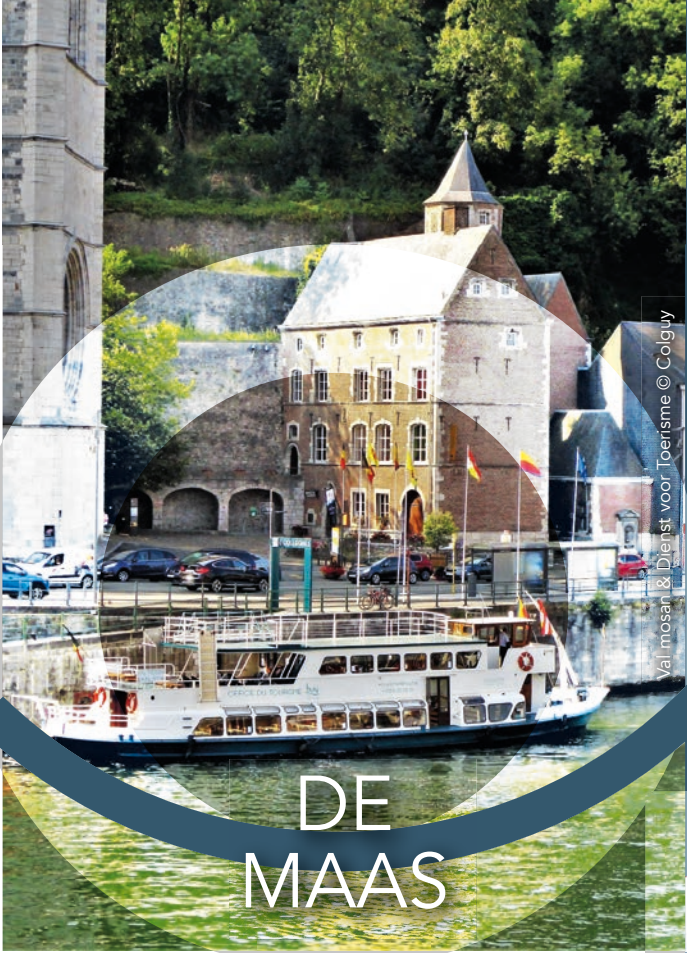

Muur van Hoei © Colguy

| DE MUUR VAN HOEI, LIJDENSWEG VOOR DE WIELRENNERS |

Sinds 1985 wordt bovenaan de Muur van Hoei de aankomst van de wielervedstrijd 'De Waalse Pijl' gequoteerd. Zo vervoegde de plaats, met deze klassieker, de legende van de wielervedstrijd. Ieder jaar in april staan massa's mensen langs de weg om de kampioenen (zowel de heren dan de dames) aan te moedigen.

Enkele cijfers die krampen geven: de bestijging van de muur begint op de 'Avenue du Condroz', 100 m na de rotonde 'Saint-Remi'. De aankomstlijn wordt ter hoogte van het kerkplein van de Onze-Lieve-Vrouwekerk van La Sarte getrokken. Volledige afstand: 1,3 km à 9,3% - Laatste km à 11% - Max. percentage 19% - Denivellatie: 125 m 3 beklimmingen voor de heren - 2 beklimmingen voor de dames.

Val Mosan & Dienst voor Toerisme © Colguy

van

OP DE MAAS

Koning Boudewijnbrug - IJzeren brug - Europabrug - Pater Pirebrug - Boottocht op de Val Mosan

| UURREGELING VAL MOSAN |

- mei, juni en september: op woens-, zater-, zon- en feestdagen om 15u en om 16u30 (op aanvraag voor groepen van minstens 10 personen ook op andere dagen).
- juli en augustus: alle dagen maar NIET op maandag.

| TARIEVEN VAL MOSAN |

- 6 € / volwassene - 4 € / -12 jaar
- 5 € / +60 jaar
- Voor groepen (min. 10 personen): voorkeurstarif:
- 5 € / volwassene - 3 € / -12 jaar
- 4 € / +60 jaar

van de ene oever naar de andere

Hoei moet men op de twee oevers ontdekken. Maak hiervoor gebruik van de ene of andere brug, meesterwerk van engineering. Zo bevoordelt u ook de langzame mobiliteit en kan u genieten van enige uitzichtspunten over de stad en omstreken.

| BOOTTOCHT OP DE VAL MOSAN | 11 >>>>

Een andere manier om de stad te ontdekken. Vervoeg de bemanning van de 'Val Mosan' voor een één uur durende boottocht en ontdek zo de stad Hoi op de Maas. Zo zal u een ander zicht over de stad krijgen. In één oogopslag zal u de specifieke kanten van beide oevers waarnemen.

De Val Mosan stelt ook **thematische boottochten** voor: naar Namen, concerten, vieruurtjes...Programma beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

Wilt u een evenement in een origineel kader organiseren? Aarzel niet, de boot kan ook gehuurd worden.

Val Mosan © Colguy

| DE IJZEREN BRUG | >>>

De eerste spoorwegbrug (lijn Landen-Ciney) gebouwd in 1872, was een brug in metalen traliwerk. In 1914 hebben Belgische burgers de brug opgeblazen om de opmars van de Duitsers te beletten. De huidige brug in natuursteen dateert van 1924. Ze is voor voetgangers toegankelijk. De Lijn 126 (Hoei-Ciney) heeft nog een beperkte activiteit tussen Marchin en Statte voor de Walsateliers Delloye-Matthieu (ArcelorMittal). Het valt dus voor dat een goederentreintje voorbijrijdt. De brug loopt uit op een tunnel die onder de 'Mont Picard' is uitgegraven. Hij is 175 m lang en de basis is 8 m breed. Deze tunnel is niet toegankelijk voor voetgangers.

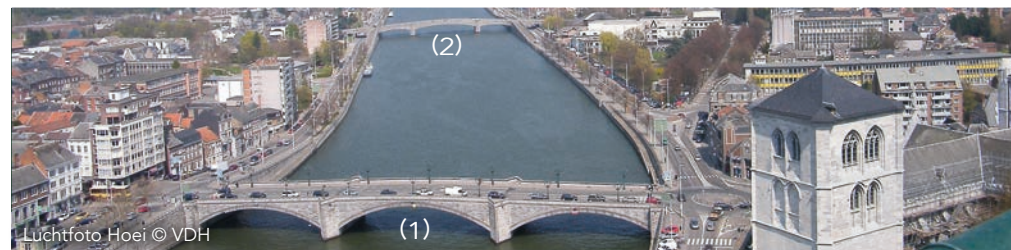
De IJzeren brug © G. Pirlet

| DE PATER PIREBRUG | >>>

Deze brug kreeg de naam van Pater Dominique Pire (Nobelprijs voor de Vrede in 1958). Het is een spanbrug met één enkele pyloon die een totale lengte van 341 m vertoont. Ze verbindt de gemeente Wanze met Ben-Ahin en overbrugt een weg, de spoorweglijn Luik-Namen en de Maas stroomopwaarts van Hoei. De belangrijkste karakteristiek van deze brug is haar bouwwijze (wereldpremière): het gedeelte van het wegdek dat boven de Maas hangt en de brugligger werden op de linkerover gebouwd parallel aan de rivier. Op 18 september 1987 werd het geheel door rotatie op zijn plaats gezet. Het Bureau Greisch van Luik, wereldbekend voor de verwezenlijking van de viaduct van Millau, heeft de brug van Ben-Ahin ontworpen.

De Pater Pirebrug © G. Pirlet

Luchtfoto Hoei © VDH

(1) | DE KONING BOUDEWIJNBRUG |

Laatste afstammeling van de 'Pontia' (één van de vier wonderwerken van Hoei en eerste stenen brug die tussen 1294 en 1303 werd gebouwd), ingehuldigd in juni 1956 in aanwezigheid van Z.M. Koning Boudewijn. Deze drie bogen tellende brug met eenvoudige lijnen in plaatselijke steen opgetrokken, vertoont bijna geen ornamenten. Zo schrijft ze zich op discrete wijze in in het landschap overheerst door het Fort en de collegiale kerk. Op de linkerover (links als men naar de brug kijkt), staat op de brug een gebeeldhouwde groep "Les Bourgeois" genoemd en verwezenlijkt door Pierre Pétry in 1966. Het beeld staat op een steen die van "1686" dateert.

(2) | DE EUROPABRUG |

Deze gewelfde brug verbindt de 'Avenue Godin-Parnajon' (rechteroever) met de 'Chaussée de Liège' (linkeroever); ze dient om het verkeer op de Koning Boudewijnbrug te verminderen. Vanaf deze brug heeft men een mooi zicht over de stad. Ontworpen door de architecten Delvaux en Bonhomme, is ze 177 m lang en werd op 24 april 1980 ingehuldigd.

Battahuis © VDH

VAN BATTA TOT LA BUISSIÈRE

Het stadsdeel op de linkeroever van de Maas werd vroeger het 'Kleine Hoei' genoemd en was al in de Romeinse periode bewoond. Met de komst van de spoorweg ontwikkelde zich hier in de 19de eeuw een industriële wijk. Nu staan hier meerdere scholen en talrijke handelszaken die een permanente activiteit rond het Shopping Center Batta vormen. Twee vroegere refugiehuizen van prestigieuze abdijen zijn nog te zien.

Wist u dat ?

Avenue des Fossés: (grachten) toen de stad ommuurd was, werd een zeer brede en diepe gracht gegraven langs deze zeer dikke muur voorzien van vijf torens. Bekijk het nr. 33 dit is de Loge van de Vrijmetselaars en nr. 34 zijn de ateliers van de Tinbewerker.

La Buissière © Colguy

L van

12

| OVERBLIJFSELS VAN DE SINT- MARTINUSKERK |

van Overmaas. (rue saint-Martin). Een muurgedeelte van de kerk die in de 12de eeuw werd gebouwd tegen de noordelijke omwalling van Klein Hoei is nog zichtbaar. De eerste vermelding van een religieus gebouw op deze plaats dateert van 1227, de toewijding aan de heilige Martinus en de aanwezigheid van een belangrijk Merovingisch kerkhof in de onmiddellijke nabijheid wijzen echter op een zeer vroege stichting van een kerk.

IN DE OMGEVING TE ZIEN

| KERKHOF 13 LA BUISSIÈRE |

Bovenaan de 'Rue Axhelière' ligt het kerkhof 'La Buissière', één van de belangrijkste kerkhoven in Wallonië. In 1834 aangelegd, aan de rand van de stad en volgens de hygiënische concepties in die tijd, breidt het kerkhof zich tamelijk vlug uit gezien de demografische explosie die de Maasstad op het einde van de eeuw meemaakt. Er staan hier een enorm aantal graven van de meest bescheiden tot de meest luxueuze. Het kerkhof 'La Buissière' is nu meer dan een gedenk- en bezinningsplaats; men gaat er wandelen om het verleden te ontdekken.

LINKER- OEVER

Batta - Saint-Victor - La Buissière - Station
Saint-Pierre - Statte - Wijngaard - Corphalie

Refugiehuis van de Abdij van Aulne © J.L.B

Battahuis © Colguy

| KANT BATTA |

• **Battahuis 14**
(avenue de Batta, 3-7)

Dit geheel van gebouwen (16de - 17de eeuw) is het vroegere toevluchtsoord van de abdij Val Saint-Lambert. Het hoogste gebouw is het oudste. De voorgevel langs de straatkant werd na de Tweede Wereldoorlog herbouwd. De lange vleugel, in het verlengde van het hoofdgebouw dateert uit de 17de eeuw. Hij onderscheidt zich door de overbrugging die vroeger toegang gaf tot de kade en de brug over de Maas.

• **Vroeger refugiehuis van de Abdij van Aulne** (rue du Vieux Pont, 2) 15
Dit imposante gebouw werd gebouwd door Jean de Lannoy, abt van Aulne tussen 1529 en 1556. Het verving een eerste refugiehuis dat al in 1243 in Hoei werd vermeld. Tegenwoordig is het politiebureau van de linkeroever er in gehuisvest.

La Buissière © Colguy

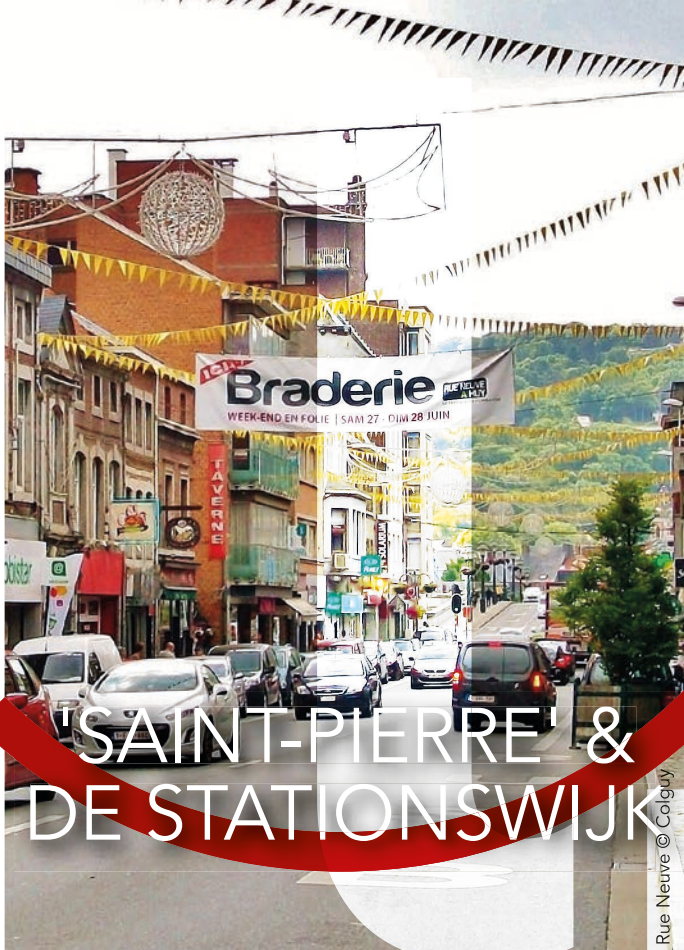
Sint-Hilarius © Colguy

| VAN SAINT-VICTOR TOT LA BUISSIÈRE |

• **'Rue Saint-Victor':** dankt haar naam aan de abdij die hier in de 12de eeuw werd opgetrokken. Sinds 1907 is het de Landbouwschool geworden.

• **Het Veerhuis** (rue Saint-Victor 5): geheel daterend uit de 16de en 17de eeuw, bestaande uit twee gebouwen die een L vormen. Het was vroeger het huis van de veerman.

• **'Rue Saint-Hilare':** in de Merovingische periode stond hier een klein kerkje gewijd aan Sint-Hilarius. In de wijk bevond zich later een stationnetje op de lijn Landen-Ciney. Op de hellingen hebben enkele gepassioneerden wijnstokken geplant.

De handelstraat 'Rue Neuve' en de 'Rue Entre-deux-Portes' in het verlengde naar Statte toe, vormen een scheiding tussen de wijk 'Batta' en de wijk 'Saint-Pierre'/station.

Linkeroever © Colguy

STATION HOEI | 16

(place Zénobe Gramme)
In 1850 wordt de spoorlijn Namen-Luik geopend maar het station zal pas in 1891 worden gebouwd. Het mooie gebouw met een grote glashal wordt in 1976 afgebroken nadat ze het jaar voordien gedeeltelijk was ingestort. Het huidige gebouw werd in 1977 gebouwd.

Station Hoei © Colguy

Sint-Pieterskerk © Colguy

SINT-PIETERSKERK |

(rue de la Couronne) 17
Dit 12de-eeuwse gotische gebouw werd in 1852 ernstig beschadigd door een brand; herbouwd in 1854 en in 1912 gerestaureerd. De doopkapel dateert van 1926. De 12de-eeuwse romaanse doopfont in Maaskalksteen is afkomstig van de kapel van Reppe (Andenne).

Stationswijk © Colguy

AV. ALBERT IER |

De vroegere 'Boulevard du Nord' die naar het station ging, kreeg in december 1918 een nieuwe naam om hulde te brengen aan koning Albert I. Deze straat bevond zich in de 19de eeuw in het centrum van een belangrijke industriële wijk. De nrs. 8-10 waren tussen 1860 en 1938 de ateliers van Nestor Martin.

Hôtel de la cloche © JLB

LANGS DE MAAS | 18

Hôtel de la Cloche (quai de la Batte 10). Dankt zijn naam aan de klok die de aankomst van reizigers en goederen vanuit Luik en Namen aankondigde. Tot aan de Franse Revolutie was het een hotel. Vanaf midden 19de eeuw woonden er verschillende gezinnen. Het is één van de mooiste voorbeelden van de 17de-eeuwse Maaslandse architectuur.

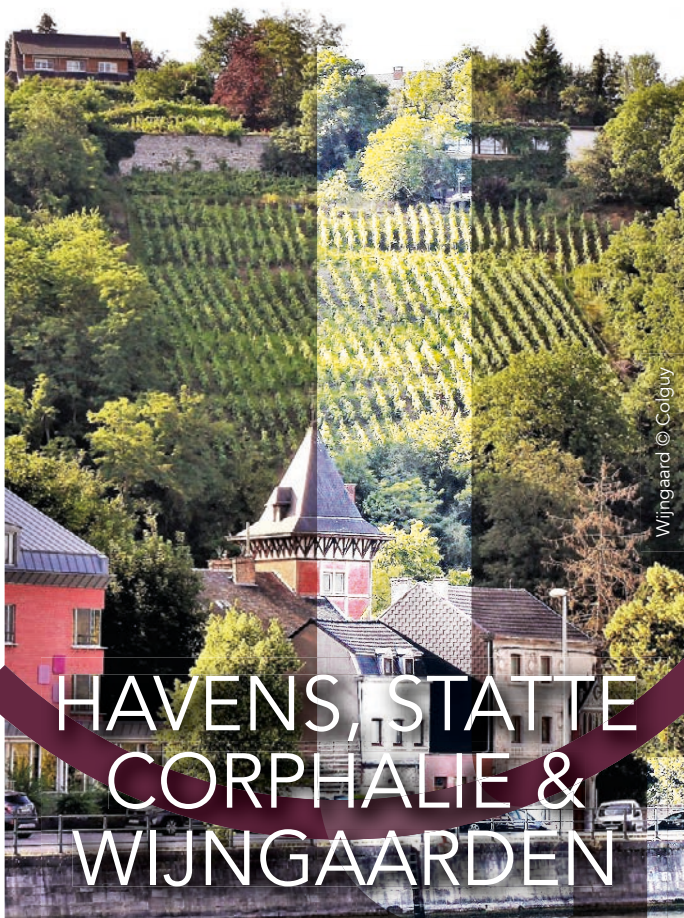
Aux chats qui rient © Colguy

AUX CHATS QUI RIENT |

(quai de Compiègne 62)
Deze vroegere 15de-eeuwse herberg (nu restaurant) werd ook "Kakirie", "Kakeyrie" genoemd. Deze woorden zijn afgeleid van "kakillerie" verving van "castillerie" of versterkte woning.

LEPROZERIE VAN DE ERNSTIGE ZIEKEN | (quai de Compiègne 54)

De stichtingsdatum is niet gekend maar wat zeker is, is dat de heilige Yvetta (of Juetta) die haar fortuin en haar leven aan de melaatsen opofferde, zich er eind 12de eeuw terugtrok.

Wijngaard © Colguy

HAVENS, STATTE CORPHALIE & WIJNGAARDEN

Van de ene haven naar de andere, van Statte tot Corphalie en de wijngaarden

Statte, toegang tot de stad vanuit het noorden, heeft een station en een plezierhaven. Gelegen tussen de Maas, de Mehaigne en de rotsen, is deze buitenwijk ook gekend voor de 'Molens van Statte' die meel vervaardigen voor de bakkerijen en o.a. het gekende meel 'Bayard'.

| SELFIE SPOT |

vanaf de parking van het rusthuis Mont Falise ('Chée de Waremmé', 139), kan u een ongelooflijk panorama over de Maasvallei en de Stad ontdekken.

| PLEZIERHAVENS |

- **Haven van Corphalie**
Quai de Compiègne 69
+32(0)85/21 35 85
royal.yacht.club.de.huy@gmail.com
www.royal-ych.be
- **Haven van Statte**
Port de Statte 7
+32(0)85/23 14 33
royal.yacht.club.de.huy@gmail.com
www.royal-ych.be

Koninklijke Yachting club van Hoei - Haven van Corphalie © Colguy

LINKER- OEVER

Batta - Saint-Victor - La Buissière - Station
Saint-Pierre - Statte - Wijngaard - Corphalie

| OP ONTDEK- KING VAN DE WIJNGAARDEN |

Het allereerste document dat over een wijngaard in Hoei spreekt, dateert uit begin 9de eeuw. Hoei was toen de hoofdstad van de Belgische wijnbouw maar raakt stilaan in verval. In 1963 beslist Charles Legot, architect, de helling van de vroegere wijngaard van de leprozerie langs zijn huis, opnieuw te ontginnen; zo ontstond de 'Clos du Bois-Marie' en dit voorbeeld volgend zullen andere Hoeiënaars, vooral op de linkeroever, de wijnbouw nieuw leven inblazen (Clos Saint-Hilaire, Clos du Roc, Closerie des Prébendiers, Clos de la Buissière, Clos du Beau Rosier) maar ook op de rechteroever, in de vallei van de Hoyoux (Clos Duresse).

- **Clos Bois Marie** (Chaussée de Waremmé 142a): mits reservatie kan een geleid bezoek het ganse jaar door georganiseerd worden.
Info: +32(0)477/89 75 15
- **Closerie des Prébendiers** (Thier des Malades 16): bezoek mogelijk van mei tot eind augustus/begin september. Enkel op afspraak.
Info: +32(0)85/21 12 23
- **Clos de la Buissière** (Chemin de la Buissière 44): open van juni tot augustus.
Info: +32(0)85/23 37 46
- **Clos du Beau Rosier** (Chaussée de Waremmé 54): het ganse jaar door open.
Info: +32(0)85/23 04 38

Opgelet: de omgang in de wijngaarden is moeilijk.

Het ontwaken van de reus van Statte © Colguy

Koninklijke Yachting club van Hoei - Haven van Statte © C. Distèche

| STATTE |

● Vroegere Sint-Stefanuskerk (Saint-Etienne-au-Mont)

De oorsprong van deze kerk is moeilijk te bepalen. Het huidige gebouw is het resultaat van een gedeeltelijke afbraak in 1899 van een heiligdom gebouwd in 1618 en in 1735 geres-taureerd. Rond het gebouw bevindt zich een kerkhof. In de toren zijn meerdere 17de-eeuwse grafstenen ingemetseld.

● **Neem de 'chemin de Messe'**
De 'Stattis' (inwoners van Statte) moesten vroeger langs deze weg naar de mis gaan in de kerk 'Saint-Etienne-au-Mont' vóór dat de huidige kerk aan de voet van de rots werd gebouwd.

● Kruisbeeld bij de 'Thier de Statte'

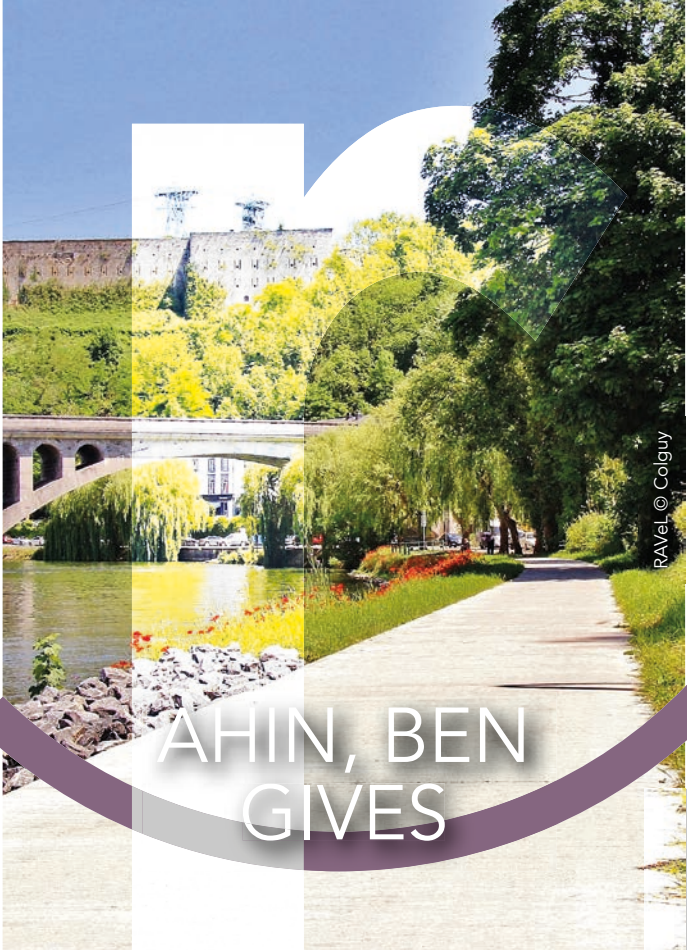
Bij de 'Chemin de Messe' staat een 14de-eeuws houten kruisbeeld.

● Sint-Stefanuskerk

(rue René Dubois). De kerk heeft in 1938 onder een brand geleden en werd tussen 1946 en 1950 in neo-romaanse stijl herbouwd. Nr. 13-15: huizen gebouwd in 1627. Nr. 71-73: dit 17de- en 18de-eeuwse geheel bestaat uit twee gebouwen. Waarvan nr. 73 van 1668 dateert.

Sint-Stefanuskerk © Colguy

RAVeL © Colguy

AHIN, BEN GIVES

Het natuurlijke Hoi, met de RAVeL mee

Ben-Ahin is een vroegere gemeente die zich over 8 km langs de Maas uitstrekt en die de dorpen Gives, Ben, Ahin, Solières en Saint-Léonard omvat. Langs de RAVeL of een beetje verderop...

ROUTE

Ahin - Ben - Gives - Solières - Tihange - La Neuville - Tibetaans instituut - Hoi-Zuid - Hoyoux

Fontein van Ahin © Colguy

Kasteel van Ahin © Colguy

| AHIN |

- **Pater Pirebrug**
- **Kasteel van Ahin**: gelegen langs de 'Chaussée de Dinant'. Dit kasteel heeft eind 19de en begin 20ste eeuw belangrijke verbouwingen ondergaan.
- **Put van Saint-Léonard**: op de hoogten van Ahin, 'Rue des Cyclamens'. Waterput daterend uit de 18de eeuw, in de vorm van groenloof.
- **Fontein van Ahin**: herinnering aan vervlogen tijden. Een wasruwtje beeldhouwd door Marcel Taton in 1999.

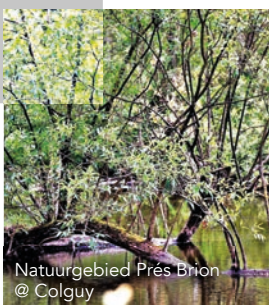
Sint-Rochuskapel © Colguy

Oud pottenbakkersatelier © Colguy

| BEN |

- **Sint-Rochuskapel**: dit eenvoudige gebouwtje, in de 18de eeuw opgetrokken, bezit een beeld van de eponieme heilige.
- **Oud pottenbakkersatelier**: rue de la Poterie. Is nu een atelier voor kunstenaars geworden waar tentoonstellingen worden gehouden.

Natuurgebied Près Brion © Colguy

Natuurgebied Près Brion © Colguy

| GIVES |

- **Natuurgebied Près Brion**: erkende vochtige zone met botanische interesse, omgeven door velden, komend van de uitbating van kleigroeven die nu modderpoelen zijn geworden. Belangrijke site voor talrijke soorten libellen. Het landschappelijk belang komt vooral van het alluviale bos karakteristiek voor de moerasgebieden in het Maasbed.
- **Iles de Bourie**: natuurreservaat op twee eilanden, toevluchtsoord voor watervogels (topperend, gewone fuut, ijsvogel, ...)

RAVeL Gives © JLB

Wist u dat ?

In Hoi is meer dan één derde van het territorium bebost en een intens netwerk van openbare paden en wegeltjes loopt over meer dan 100 km. Wenst u ze te ontdekken? Een wandelkaart is beschikbaar op de Dienst voor Toerisme en het Ecomuseum. Prijs: 5 €. Wandelkaarten RAVeL ook beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

20/25 km

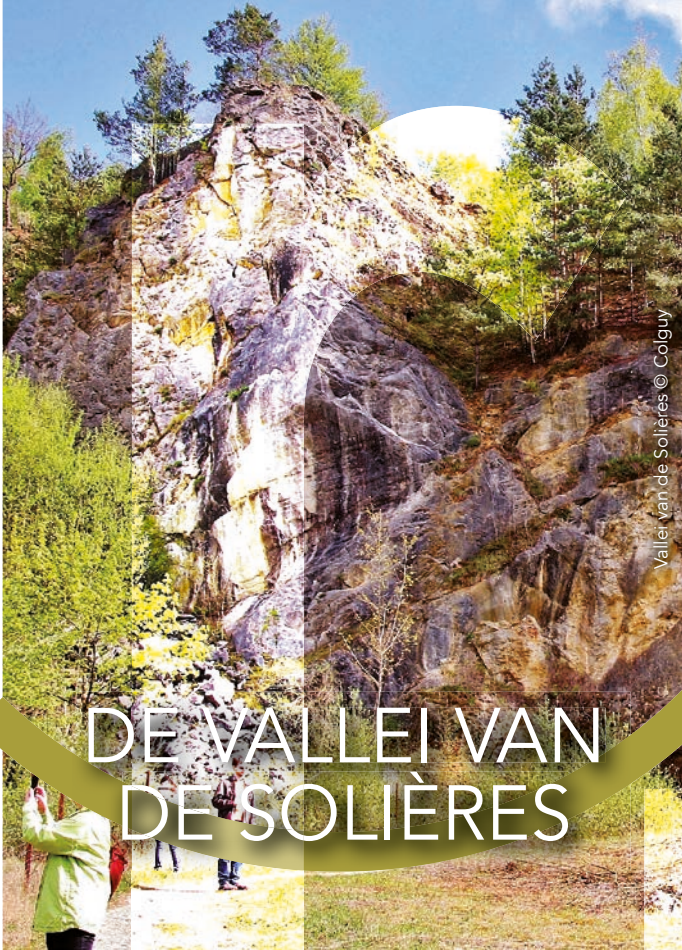
| IDEE |

● +/- 25 km : lus Hoi-Andenne-Wanze-Hoi langs de Maas, zeer vlak. Gratis parking op twee passen van de RAVeL, 'port Neuve Voie' (lager gelegen gedeelte 'Chaussée Napoléon', rechteroever).

● +/- 20 km : lus Ahin-Andenne-Wanze-Ahin. Gratis parking bij Shopping Mosan, directe toegang tot de RAVeL. Bij terugkeer de Pater Pirebrug nemen.

Vallee van de Solières © Colguy

DE VALLEI VAN DE SOLIÈRES

Het Ecomuseum is een vertrekpunt voor de ontdekking van de vallei van de Solières

De Vallei van de Solières is een beschermd gebied in het kader van Natura 2000. U kunt via het vroegere tramspoor bij het gehucht van La Sarte à Ben en het dorp Solières komen. Een bucolische en verkwikkende wandeling langs een riviertje met een intacte charme dat doorheen een uitzonderlijk groen decor slingert.

Vallee van de Solières @ Colguy

| ECOMUSEUM VAN BEN-AHIN |

Gelegen aan de voet van de ruïnes van het kasteel van Beaufort. Het museum biedt een educatieve, ludieke en experimentele ruimte dit het avontuur van de mens in onze streek en zijn omgeving in de loop der tijd illustreert.

Praktisch: toegankelijk van april tot oktober, iedere zondag van 14u tot 17u. In juli en augustus van dinsdag tot zondag van 14u tot 18u.

Het ganse jaar door op gewone aanvraag: +32(0)85/21 13 78 ecomusee@huy.be

www.ecomusee-ben-ahin.net
Gratis toegang - Avenue de Beaufort 65, Ben-Ahin.

© Colguy

Wist u dat ?

In Hoi is meer dan één derde van het territorium bebost en een intens netwerk van openbare paden en wegeltjes loopt over meer dan 100 km. Wenst u ze te ontdekken? Een wandelkaart is beschikbaar op de Dienst voor Toerisme en het Ecomuseum. Prijs: 5 €. Wandelkaarten RAVeL ook beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

ROUTE

Ahin - Ben - Gives - Solières - Tihange - La Neuville - Tibetaans instituut - Hoi-Zuid - Hoyoux

Ruïnes van Beaufort © Colguy

IN DE OMGEVING TE ZIEN

| SINT-EUTROPIUSKAPEL |

Rue du Vieux Moulin. Waarschijnlijk gebouwd in de 18de eeuw. Omvat een houten polychroom beeld van Sint-Eutropius. Het water dat aan de voet van de kapel vloeit, is vermaard voor het genezen van otitis.

| RUÏNES VAN BEAUFORT |

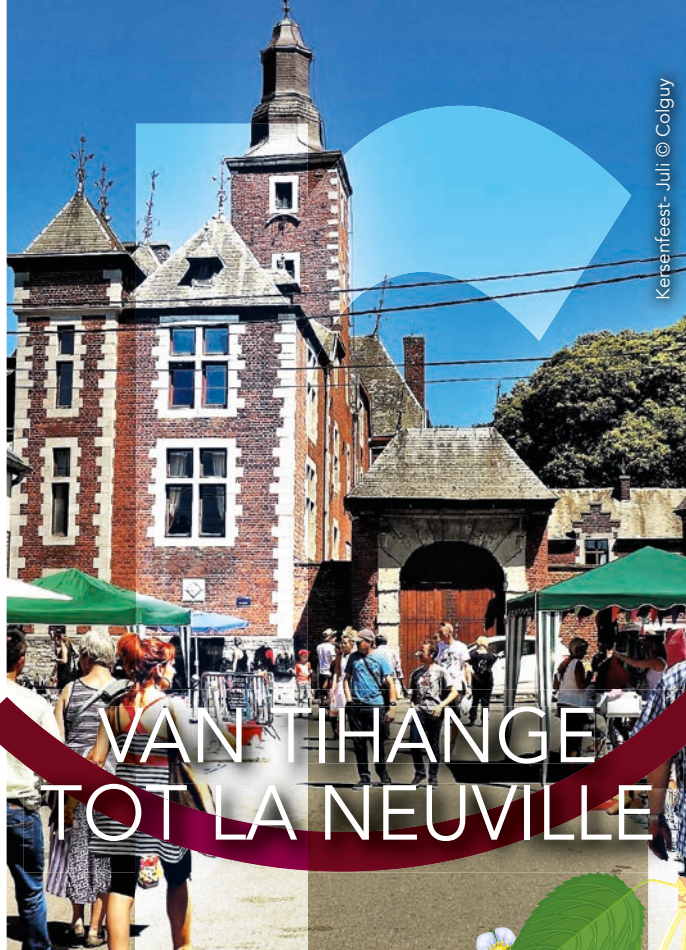
Het kasteel van Beaufort werd eind 12de eeuw gebouwd op een rotsachtige uitsprong die boven de Maas uitsteekt. Het is een belangrijk bastion van het prinsbisdom Luik tegen het graafschap Namen. In de 13de eeuw bieden de heren van Beaufort een alliantie aan de graaf van Namen aan wat de oorlog van de koe tot gevolg heeft. Het kasteel gaat dan over naar de graven van Namen en later naar de hertogen van Bourgondië. In 1430 zal het door de Hoienaars verwoest worden daar zij deze vijandige vesting, slechts enkele kilometer van hun stad verwijderd, vrezden.

Ruïnes van Beaufort @ C. Graindorge

Opgelet,

U kunt deze ruïnes ontdekken elke zondag in augustus tijdens een geleid bezoek. Voor alle info, contacteer het Ecomuseum.

Kersenteest-Juli © Colguy

ROUTE

Ahin - Ben - Gives - Solières -
Tihange - La Neuville - Tibetaans
instituut - Hoei-Zuid - Hoyoux

| VROEGERE ABDIJ VAN NEUFMOUSTIER |

Richting Tihange, gelegen 'avenue Louis Chainaye'. Deze abdij draagt de naam van de wijk waar zich rond 1100 een communautiteit vestigde. Tot in 1208 was het een priorij, gesticht door Pieter de Kluzenaar bij zijn terugkeer uit het Heilig Land. In vierkantsvorm aangelegd, werd het gebouw, aan de zuidkant, afgesloten met een kerk in de vorm van een Latijns kruis, in de 16de eeuw voorzien van een crypte. Aan de noordkant werd in de 18de eeuw een gasthuis toegevoegd. Als nationaal goed verkocht, verdween de kerk en de zuidwest vleugel. In 1854 werd het gasthuis, eigendom van de stad, omgevormd tot kasteel door de architect Vierset-Godin. Nu blijven enkel nog de twee 16de-eeuwse gotische vleugels van het klooster over.

VAN TIHANGE
TOT LA NEUVILLE

Het natuurlijke Hoei

Vroegere tuin van Hoei, begin 20ste eeuw gekend voor de aardbeiencultuur. Weidse bossen kenmerken Tihange en de wandelaar komt er talrijke kastelen tegen.

Bos van Tihange © Colguy

Wist u dat ?
In Hoei is meer dan één derde van het territorium bebost en een intens netwerk van openbare paden en weggeljes loopt over meer dan 100 km. Wenst u ze te ontdekken? Een wandelkaart is beschikbaar op de Dienst voor Toerisme en het Ecomuseum. Prijs: 5 €. Wandelkaarten RAVeL ook beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

Wandeling te midden van het bos in Tihange
vertrek 'Chemin du Chéra' (cfr. Wandelkaart Hoei).

Museum van het Leven in Tihange @ Colguy

Sint-Margarethakerk @ Colguy

| SINT-MARGARETHAKERK |

De kern van dit gebouw loopt terug tot de 13de eeuw maar heeft in de 17de en 18de eeuw verschillende verbouwingen ondergaan. De stenen doopfont dateert uit de 14de eeuw. Men kan er ook verschillende grafmonumenten, kwaliteitsmeubilair en een rijke verzameling beelden uit de 18de eeuw bewonderen. Bij de pastorie, langs de kerk, staat een sierlijke trappentoren.

| SINT-GERTRUDISKERK |

De toren en de kruiskapellen dateren uit de 16de eeuw. Het gebouw werd in 1706 door Lambert d'Olné heropgebouwd. Er staat een interessant 17de-eeuws beeld van de Maagd.

| MUSEUM VAN HET LEVEN IN TIHANGE |

Ondergebracht in het vroegere gemeentehuis. U kunt er werktuigen, objecten, schaalmodellen m.b.t. het leven van weleer ontdekken. U kunt er de keuken van onze (over-) grootouders zien, een lagere schoolklas begin 20ste eeuw, een klokkengieterij, werken van kunstenaars en schrijvers uit het dorp... Tijdelijke tentoonstellingen van uitzonderlijke en/of bijzondere objecten hebben er regelmatig plaats.

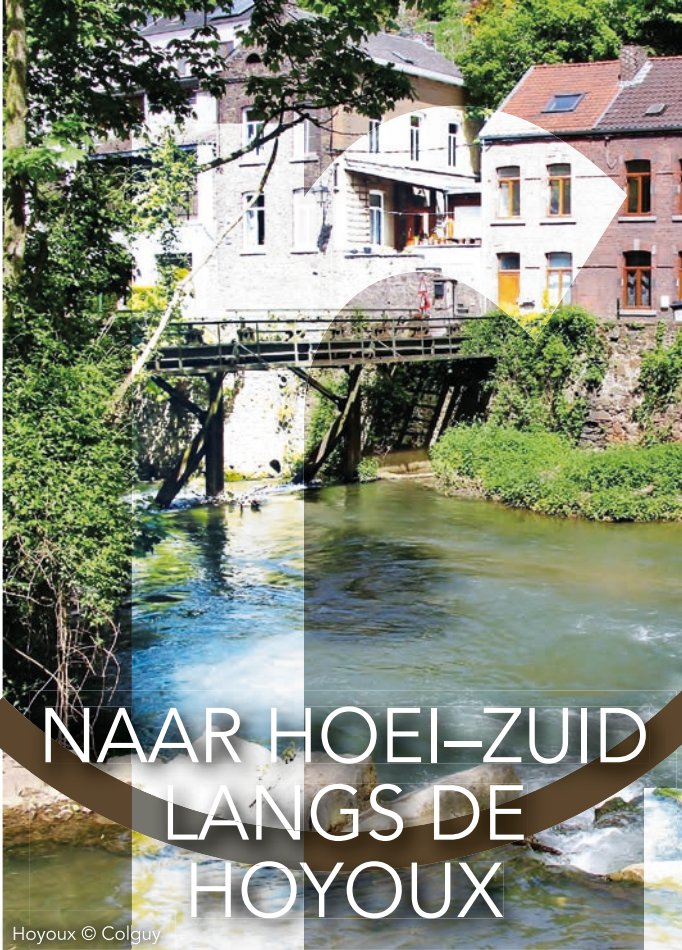
Rue du Centre, 19 Tihange - tel: +32(0)85/21 48 31; open de eerste zondag van april tot oktober en de zondag van de Open monumentendagen (2de weekeinde van september). Het ganse jaar door voor groepen (min. 10 personen) mits reservatie. Volwassene: 3 €; -12 j.: 2 €; gratis voor scholen.

| TIBETAANS INSTITUUT YEUNTEN LING |

Eén van de grootste centra van dit type in Europa. Intensieve stages, residentiële en spirituele retraites worden aangeboden. Geleid bezoek in het Frans en het Nederlands iedere zondag om 13u30. Verwelkoming om 13u15. Volwassene: 4 €, 12-18 j.: 2 €, -12 j.: gratis. Koffie/thee en koekje in de prijs inbegrepen. Geleid bezoek voor groepen mits reservatie. +32(0)85/27 11 88 - yeunten.ling@tibinst.org www.instituut-tibetaain.org - Château de Fond l'Évêque Promenade Saint-Jean l'Agneau, 4 - Tihange.

Tibetaans instituut @ VDH

NAAR HOEI-ZUID LANGS DE HOYOUX

Hoyoux © Colguy

Het natuurlijke Hoei

Vroeger was dit een belangrijke industriële wijk die zich vanaf de middeleeuwen ontwikkelde dankzij de waterkracht van de Hoyoux. Volg dit riviertje over 5 kilometer om deze toegangspoort tot de Naamse Condroz en de Ardennen beter te ontdekken.

Sint-Remigiuskerk © Colguy

01

Sint-Mortkerk © Colguy

03

Gabelle © Colguy

05

Place des Italiens © Colguy

06

Chinetbrug © Colguy

07

Viaduct van Chinet © Colguy

08

Paardenstal van het kasteel La Mostée © Colguy

09

01 **19** **Sint-Remigiuskerk** (rue des Foulons): opgetrokken in 1742 en naar het koor toe vergroot in 1882-1885.

2. 'Rue des Tanneurs' nr. 23: mooi 16de eeuws huisje.

03 **Sint-Mortkerk** (rue des Trois Ponts): in de 13de eeuw reeds herbouwd op dezelfde plaats dan oudere uit de 11de en 12de eeuw daterende gebouwen. In de middeleeuwen vinden verschillende verbouwingen plaats.

4. Hospitaal Centre Hospitalier Régional de Huy (rue des Trois Ponts): de kliniek Koningin Astrid waarvan de eerste steen in 1952 werd gelegd, ligt aan de basis van het huidige gebouw.

05 **'Rue Sainte-Catherine':** arbeidershuisjes daterend uit de 19de en 20ste eeuw. Langs nr. 35 staat de trap 'Gabelle' die naar het gehucht van 'La Sarte' gaat. Achter het nr. 109, achteraan de parking staat het gebouwtje met de bron die de 'Bassinia' van water voorziet.

06 **'Place des Italiens':** in 1996 ingehuldigd voor de 50ste verjaardag van de aankomst van Italianen in België. Een belangrijke gemeenschap vestigde zich

in deze wijk om er in onze industrieën te werken. Het muurfresco is een werk van Robert Alonzi (1996) en het beeld is van Alain Robert (2005).

07 **Chinetbrug** (chaussée des Forges): brug over de Hoyoux daterend van 1893 en verbindt de 'Rue Sainte-Catherine' met de 'Chaussée des Forges'.

08 **Viaduct van Chinet** (chée des Forges): richting Marchin gaat de 'Chaussée des Forges' onder twee bogen van de spoorwegbrug door. De viaduct dateert van 1872.

09 **Paardenstal van het kasteel 'la Mostée'** (chée des Forges): vlak voorbij de viaduct van Chinet ziet men de paardenstal van het vroegere kasteel 'La Mostée' (1895) in een prachtig groen kader gelegen.

10. 'Thier Duresse', nrs 1 tot 5: arbeidershuisjes daterend van 1859. Nr. 39: wijngaard "Clos de Duresse"

11. 'Pré à la Fontaine': in het kleine gebouwtje daterend van 1777 bevindt zich een mineraal water fontein die vanaf 1717 tot in de 19de eeuw een zeker enthousiasme kende.

Vallei van de Hoyoux © Colguy

Wist u dat ?

In Hoei is meer dan één derde van het territorium bebost en een intens netwerk van openbare paden en wegetjes loopt over meer dan 100 km. Wenst u ze te ontdekken? Een wandelkaart is beschikbaar op de Dienst voor Toerisme en het Ecomuseum. Prijs: 5 €. Wandelkaarten RAVeL ook beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

05 km

| WANDELING |

Wandelaars en fietsers kunnen deze wijk ontdekken via het PICVerts netwerk vanaf de Grote Markt tot aan het gehucht Régissa (gemeente Marchin) oftewel 5 km te ontdekken tussen heuvels en Hoyoux. In Régissa kan u de RAVeL 126 vervoegen (Ciney ligt 33 km verder).

Mont Mosan - St-Jacobus van Compostella - La Sauvenière - Zwembad - Bowling Bibliotheek - Bioscoop - Cultureel Centrum Atelier Rock - Markt

RECREATIEPARK MONT MOSAN |

Op twee passen van het stadscentrum, op de hoogten van 'La Sarte' gelegen. De kinderen kunnen hier in alle rust plezier maken op een speelplein **dat één van de grootste in de streek is**. Ook gekend voor zijn zeeleeuw-, zeehonden-, papegaaienshows, zijn minizoo (kangoeroes, varkens, geiten, wasbeertjes, ...) wandelingen met pony's. Gratis parking, cafetaria en eetgelegenheden. De 'Mont Mosan', een hoop plezier! April > sept.: alle dagen: 10u > 19u / Okt.: alle weekenden: 10u > 19u - Individueel: 9€, groep (min 20 pers. - 3 verantwoordelijken gratis): 7€ / Bijkomende attracties: pass: 10€, 7€ voor groepen, naar believen; Pony 3€; Minigolf 3€; Cinema 2€. Info: +32(0)85/23 29 96 www.montmosan.be - Plaine de La Sarte

ZWEMBAD |

Twee overdekte zwembaden, een cafetaria en een Finse sauna. Het grasveld met mogelijkheid tot picknick is in juli en augustus toegankelijk. Het ganse jaar open. Tarief 2,75 €, kinderen (tot 14 jaar) 2,20 €. +32(0)85/21 35 96 - info@csldehuy.be www.csldehuy.be - Centre sportif local de Huy - Avenue Godin-Pamajon (Hoei).

ST-JACOBUS VAN COMPOSTELLA |

Hoei is gelegen op de "Via Mosana" en biedt de pelgrims de mogelijkheid haar rijk patrimonium te ontdekken door de uitgestippelde weg van Sint-Jacobus te volgen. **Ontdek de Sint-Jacobusplaats** ('Place Saint-Jacques' tussen 'Rue Sous-le-Château' en 'Avenue des Ardennes') die haar naam aan het hospitaal dankt (gesticht in de 15de eeuw en in 1760 verlaten).

TUINEN VAN LA SAUVENIÈRE |

Op de helling van 'La Sarte', bereikbaar vanaf de 'Route de Hamoir' **ontdekt u de kasteelhoeve 'La Sauvenière'** (18de - 19de eeuw). U zal er hoogstamboomgaarden kunnen bewonderen (peren- en appelbomen, kersen- en notelaars), taxusbomen met 2,5m diameter (+/- 230 jaar oud), driehonderd jaar oude buxussen, prachtige sparren, coniferen, ornamentatiebomen, **maar ook de topiary, de bijenkorf en u heeft er ook een panoramisch zicht over de stad Hoei en de vallei**. Van eind april tot eind september, alle dagen open van 10u tot 20u. Even uw komst melden aub. De andere maanden van het jaar enkel op afspraak. Volwassene: 3,50 €, kinderen -12 jaar gratis, groep 3 € per persoon. Gratis toegang voor mindervaliden. +32(0)85/21 10 52 - www.chateaudelasauveniere.be Chemin de la Sauvenière 2

L'ATELIER ROCK | 20

Dit centrum voor actuele muziek werd in 1988 opgericht en was het eerste van dit genre in Wallonië. Het doel is muziek aanleren maar 'l'Atelier Rock' organiseert ook concerten, promoveert kunstenaars en ondersteunt jonge muzikanten. Tel +32(0)85/25 03 59 - +32(0)495/46 58 89 - www.atelierrock.be - Quai Dautrebande 7.

BIBLIOTHEEK |

Deze instelling heeft haar 150ste verjaardag in 2013 gevierd. Ze is ondergebracht in de gebouwen van het vroegere Koninklijk Atheneum sinds 1987. **Gratis toegang als vrij lezer tot de verzameling boeken over de geschiedenis van de stad of de dagelijkse pers**. Gratis Internet in de Openbare Numerieke Ruimte. Uurregeling: www.bibliohuy.be of +32(0)85/23 07 41 - Rue des Augustins 18b.

CULTUREEL CENTRUM |

Gebouw in Art Deco stijl ontworpen door de architecten Polak en Hoch. Ingehuuld op 7 november 1927 op dezelfde plaats dan het theater gebouwd in 1865, in 1925 afgebrand. Volledig gerenoveerd in 2000. Er zijn 900 plaatsen beschikbaar. Als belangrijk regionaal cultureel operator biedt het Cultureel Centrum **een rijke programmatie aan. Theater, concerten, "Exploration du monde", cineclub, jong publiek, tentoonstellingen...** ritmeren het leven in Hoei gedurende het ganse jaar. Mogelijkheid tot bezoek, individueel of in groep samen met een animator, mits reservatie. +32(0)85/21 12 06 - info@ccah.be - Avenue Delchambre, 7a. Gratis parking. Info over de programmatie: www.acte2.be

BOWLING |

Alle banen zijn toegankelijk vanaf 3 jaar. Voor kinderen onder de 12 jaar en personen met beperkte mobiliteit. Tarief (1 partij per persoon): 2,50€ tot 4,50€ + huur schoenen verplicht: 1,50€ Wegwerpsokken: 1,00€. Elke dag open van 11u tot middernacht. +32(0)85/71 48 48 - www.bowlingdehuy.be Avenue Delchambre 10.

BIOSCOOP, LE KIHUY |

Zeven zalen (1500 zitplaatsen). Dagelijkse programmatie. Weekenden, woensdag en schoolvakanties vanaf 14u. Andere dagen vanaf 17u30. +32(0)85/25 14 01 info@imagix.be www.kihuy.be Avenue Delchambre 8.

Niet te >>>>> missen in Hoei

- FEB. > Winterse overzwemming van de Maas
- APR. > Waalse Pijl
- MEI > Créa'Tour
- JUNI > Huy Night Run > Feest van de muziek > Braderij in Hoei
- JULI > Het Jazzt in Hoei > Welcome in the Park
- AUG. > De boekinisten op de Maaskade > 15 augustus kermis > Kunstfestival
- SEPT. > Straatkunsten festival « Les unes fois d'un soir »
- OKT. > Festival van de eerste Europese film
- NOV. > Rally van de Condroz > Sint-Katharinamarkt
- DEC. > Winterplezier

WEEKELIJKE MARKT |

De woensdagmarkt maakt, sinds enkele decennia, deel uit van het Hoeise handelslandschap. Een honderdtal kramen opengehouden door wel en niet-geabonneerde marktcrans langs de 'Avenue Delchambre' en de 'Avenue des Ardennes' (voeding) van 8u tot 13u.

Luchtfoto van Hoei © Ph. Luc

Praktische info

Grote keuze gastenkamers en – verblijven.
Lijst beschikbaar op de Dienst voor Toerisme.

| OVERNACHTEN HOTELS |

- **Hôtel du Fort et sa Réserve** (Chaussée Napoléon 5-9)
+32(0)85/21 24 03 - www.hoteldufort.be - info@hoteldufort.be
- **Hôtel Sirius** (Quai de Compiègne 47)
+32(0)85/21 24 00 - www.hotelsirius.be - info@hotelsirius.be
- **Domaine du château de la Neuville** (Avenue de l'Industrie 42)
+32(0)85/31 18 33 - www.chateaudelaneuville.be
chateaudelaneuville@outlook.be
- **Hôtel du Château d'Ahin** (Chaussée de Dinant 14)
+32(0)85/21 64 51 - www.hotelduchateau.be
info@hotelduchateau.be

| KUNSTGALERIJEN EN TENTOONSTELLINGSRUIMTEN |

- **Espace Saint-Mengold** (Place Verte) +32(0)85/21 78 21
- **Galerie Juvéval** (Place Verte) +32(0)485/75 62 03
- **Galerie CaD** (rue des Augustins 22)
www.galeriecad.be
+32(0)85/82 87 57 +32(0)475/34 07 17
- **Le Nouvel Essor** (rue Vankeerberghen 20) +32(0)85/23 24 35
- **Académie des Beaux-Arts** (rue de l'Harmonie 1) +32(0)85/21 55 53
- **Galerie de l'Europe** (quai de Namur 17) +32(0)85/25 00 00 (enkel op afspraak)
- **Hôtel de ville** (Grand-Place 1) +32(0)85/21 78 21
- **L'Atelier** (quai de la Batte 5) +32(0)475/47 82 85

Wil u tijdens uw verblijf in Hoei aan sport doen ?

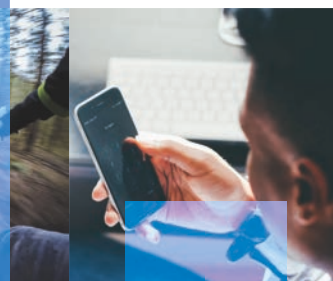
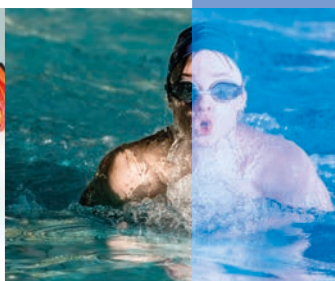
| SPORTEFAN |

Zwemmen: zwembad: +32(0)85/21 35 96;
Tennis: new tennis Huy: +32(0)85/21 11 19 - Neuf Bonniers: +32(0)85/23 02 08;
Fitness: Arona Fitness: +32(0)85/71 48 88, Lifestyle: +32(0)85/23 53 05, Basic Fit: +32(0)2/588 77 10, CrossFit: +32(0)495/33 40 45;
Jogging: in de stad, RAVeL in Ben-Ahin, >PICVerts vallei van de Hoyoux, atletiekpiste hall omnisports (toegang via 'Rue de la Campagne' of 'Rue des Saules')
Fiets: Maasvallei, vallei van de Hoyoux...MBT: Bos in Tihange en Ben-Ahin. Fietsenverhuur: B-Cycl, +32(0)85/30 01 45 - www.bcycl.be

Logeren, zich vermaken, genieten!

| NUTTIGE INFORMATIE |

- **Stad Hoei** (alle diensten): +32(0)85/21 78 21 / www.huy.be
- **Dienst voor Toerisme:** +32(0)85/21 29 15 / tourisme.huy.be
- **Huis voor Toerisme Terres-de-Meuse:** +32(0)85/21 29 15 / www.terres-de-meuse.be
- **Cultureel Centrum:** +32(0)85/21 12 06 / www.acte2.be
- **Handelsfederatie:** www.shopinhuy.be
- **Info TEC (bus):** +32(0)4/361 94 44 / www.infotec.be
- **Info Trein:** +32(0)2/528 28 28 / www.nmbs.be
- **Politie:** +32(0)85/27 09 00 / www.police.huy.be
- **CHRH (ziekenhuis):** +32(0)85/27 21 11 / www.chrh.be
- **Dokters van wacht (WE en feestdagen)** +32(0)85/61 17 33

Hoei centrum

Legende

- Oude Hoei
- Boot Val Mosan
- Bibliotheek
- Bowling
- Cultureel centrum
- Bioscoop
- Kerk
- Station
- Ziekenhuis
- Li Bassinia
- Dienst voor Toerisme
- Parking
- Parking Mobilhomes
- Zwembad
- Zichtpunt
- Politie
- Post
- Mont Mosan (speelplein)

Kerkhof la Buisière

HAVEN VAN STATTE

AHIN, BEN, GIVES, SOLIÈRES

TUNEN VAN LA SAUVENIERE

Muur van Hoei

Overall
in Hoi

HIER
Dienst voor
Toerisme
van Hoi

tourisme.huy.be
Office du Tourisme de Huy

uitgegeven in 2019

Bibliografie: DECHESNE, Pierre (dir.), "Les Rues de Huy depuis René Dubois" - 1910-2010. Une contribution à leur histoire", Huy, 2010 DUBOIS, René, "Les Rues de Huy. Contribution à leur histoire", Huy, 1910/ LEMEUNIER, Albert (dir.), "Sur les pas de Colin Maillart...", Huy, 1983/ Mém-Huy asbl, carnets thématiques de visites guidées // "Le patrimoine monumental de la Belgique. Wallonie. Volume 15. Province de Liège. Arrondissement de Huy. Entité de Huy. Liège, 1990" / RASCHÉVITCH, Sonia, "Le patrimoine de Huy" (Carnets du Patrimoine n°94), Institut du Patrimoine wallon, Namur, 2012.

Impressum: Dank aan de fotografen, het "Commissariat général au Tourisme".

